

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-657

4.9.2019

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Vannlekkasje i bolig – brudd på sikkerhetsforskrift? – fal. § 4-8.

Det oppsto vannlekkasje i sokkelen på sikredes bolig mens den var ubebodd. Skaden ble meldt selskapet 15.4.18 som rekvirerte skadefirma for nærmere undersøkelser. Takstmannen fant at vannrør for blandebatteri hadde løsnet i skjøt. Vannmengden i grovkjelleren tydet på at lekkasjen hadde pågått i noe tid. Selskapet varslet avkortning 25.4.18 på grunn av mulig brudd på sikkerhetsforskrift. Selskapet avkortet erstatningen med 20 % den 9.7.18 og informerte om klagemulighetene i saken. Sikrede var uenig i selskapets beslutning og sendte flere e-poster til selskapets bygningsavdeling i etterkant. Den 8.1.19 skrev selskapet nytt brev til sikrede om at avkortningen ville bli redusert til 15 %. Videre fulgte samme klageinformasjon som i avkortningsbrevet av 9.7.18. Sikrede påklaget avkortningen. Nemnda kom til at selskapets avkortning måtte aksepteres.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for vannskade i bolig og spørsmålet om selskapet har anledning til å avkorte kravet på bakgrunn av brudd på sikkerhetsforskrift og trekke egenandel i saken.

Sikredes husforsikring dekker bl.a.:

2.3 Utstrømming eller inntrenging av vann, væske eller pulver

Følgende er dekket

Skade som følge av plutselig utstrømming ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra:

- bygningens rørledninger og tilknyttet utstyr
- (...)

Skade som følge av plutselig inntrenging:

- fra utvendige rør
- gjennom åpning eller utetthet på grunn av annen dekningsmessig skade
- direkte fra terreng ved nedbør, snøsmelting eller kjøving, og det medfører frittstående vann over laveste gulv.

Den aktuelle sikkerhetsforskriften fremgår av forsikringsbeviset og lyder som følger:

1.2 Sikkerhetsforskrifter for hus

(...)

Hovedstoppekran

Hovedstoppekrane skal være stengt når bygningen er ubebodd sammenhengende i mer enn en måned.

Videre har selskapet tatt forbehold om at brudd på sikkerhetsforskriften kan føre til at retten til erstatning faller helt eller delvis bort, jf. pkt. 1.1 i forsikringsbeviset.

Av forsikringsbeviset fremgår det at egenandelen er kr 6000. Av vilkårene 3.2 fremgår at:

Ved skadeoppgjør trekkes den egenandelen som fremgår av forsikringsbeviset.

Dette er også fremhevet under punktet Forutsetninger i forsikringsbeviset.

Sikrede meldte fra til selskapet om vannskade 15.4.18 etter at sikredes nabo hadde funnet mye vann i sokkelen på huset. Boligen var under oppussing på tidspunktet og var derfor ubebodd. Sikrede har forklart at boligen hadde tilsyn 1-2 ganger i måneden.

Selskapet rekvirerte skadefirmaet "C" som foretok nærmere besiktigelse av skaden og fant at vannrøret for blandebatteriet hadde løsnet i skjøten. Det var uklart når skaden oppsto, men vannmengden i grovkjelleren tydet på at lekkasjen hadde pågått i noe tid. Selskapet varslet avkortning 25.4.18 på bakgrunn av sikkerhetsforskrift om at "hovedstoppekran for vann skal være stengt når bygningen er ubebodd sammenhengende i mer enn en måned". Selskapet mente det forelå et objektivt brudd på sikkerhetsforskriften, og at det var årsakssammenheng mellom skaden og bruddet. Videre fant selskapet at sikrede "var mer enn lite" å laste for bruddet.

Selskapet avkortet erstatningen med 20 % i brev av 9.7.18.

Den 20.7.18 sendte sikrede følgende e-post til bygning.eiendeler@tryg.no:

Hei, oppgjøret godtas ikke. Jeg ber om et fullstendig kopisett av sakens dokumenter som viser hvilket faktum avgjørelsen bygger på, samt en henvisning til anførte bestemmelser i vilkårene. Jeg har for øvrig avtalt med "C", kort tid etter skaden, at de skal foreta utbedringen. Hva er status der?

Selskapets bygningsavdeling besvarte e-posten samme dag:

Hei,

Viser til din mail.

I oppgjørsbrevet henvises det til forsikringsavtalelovens § 4-8 at erstatningen kan reduseres helt eller delvis hvis en forskrift er brutt. Videre henvises det til sikkerhetsforskriftene (...) Når det er avkortning i saken ønsker vi å utbetale et kontaktoppgjør. Gjør videre oppmerksom på at det er forsikringsselskapet som selv bestemmer oppgjørsform. Du har allerede fått tilsendt oppgjørsbrev, rapport og kalkyle. Om du likevel ikke har mottatt dette, gi en tilbakemelding så skal vi sende det på nytt.

Sikrede svarte samme dag hvor han skrev bl.a.:

(...) Ettersom "C" synes å være Tryg sin representant ber jeg om at Tryg besørger et omgående svar fra "C" på hva status er. All dokumentasjon bes oversendt.

Den 13.12.18 sendte sikrede en ny e-post til bygning.eiendeler@tryg.no:

Hei, viser til oppgjørsbrev av 09.07.2018 og senere klage/kommentarer. Kan jeg legge til grunn at klagen er tatt til følge og at det ikke blir avkortning, eller må saken bringes inn for Finansklagenemnda?

Selskapet besvarte e-posten den 19.12.18:

Hei,

Viser til din mail.

Din protest mot avkortning er ikke tatt til følge. Du vil om kort tid motta krav om innbetaling av egenandel og avkortning. Sikkerhetsvilkårene er helt klart på at når en bolig er ubebodd sammenhengende i en måned, skal hovedkran for vann være stengt (...) Om du ønsker å klage må du følge klageinformasjon som er sendt deg tidligere.

Den 8.1.19 sendte selskapet et nytt brev om at det opprettholdt sitt tidligere standpunkt om avkortning, men at avkortningen ville bli redusert til 15 %.

Sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda den 22.2.19.

Sikrede avviser at det er grunnlag for avkortning eller anledning til å trekke egenandel. Egenandel kan ikke kreves uten at kravet dokumenteres, og det har ikke selskapet gjort. Huset var ikke ubebodd i vilkårenes forstand. Arbeider pågikk i huset, og det var jevnlig tilsyn. Vilårene kan ikke forstå slik at det ikke er anledning til å gjøre bruk av vannet i boligen mens den pusses opp når boligen først har innlagt vann. Dersom vilårene ikke er til hinder for at vannet benyttes, vil

selskapets fortolkning av vilkårene tilsier at vannet må stenges av hver kveld/dag etter at arbeidene er avsluttet. Dette fremstår som upraktisk og urimelig. Skaden er meget begrenset, kalkulert til kr 20 338, noe som tilsier at lekkasjen ikke har pågått over særlig lang tid. En slik begrenset skade kunne like gjerne ha oppstått om boligen var bebodd. Det er således ikke årsakssammenheng mellom det påståtte bruddet på sikkerhetsforskriften og skaden. Selskapets renteberegning bestrides også. Vilårene har ingen bestemmelser om at selskapets regneprogram skal benyttes og det må derfor benyttes vanlig renteberegning for kravet. Dette tilsier en langt lavere avkortning enn den selskapet har foretatt.

Selskapet anfører at avkortningen på 15 % må opprettholdes, likevel slik at en tar utgangspunkt i utbedringskostnadene på kr 31 751 og ikke de totale kostnader slik skadeavdelingen har gjort. Samlet avkortning vil således utgjøre kr 4 762 som varslet i brev av 8.1.19. Egenandelen på kr 6 000 fremgår av forsikringsbeviset. At bygget var fraflyttet mens det ble pusset opp, endrer ikke det faktum at bygget var ubebodd. I lys av at firmaet sist var på stedet høsten 2017 og etablerte den midlertidige løsningen med vannrør, kan ikke selskapet se at det har vært vanskelig å stenge hovedstoppekranen når en ikke var på stedet. Hovedstoppekranen var også lett tilgjengelig. Det foreligger årsakssammenheng mellom det faktum at stoppekran ikke var stengt og vannlekkasjen. Blandebatteriet har kun vært midlertidig montert, og det har da formodningen mot seg at dette ville skjedd i en fast etablert konstruksjon. Sett hen til at sikkerhetsforskriften åpenbart ikke har vært fulgt, og at det kun var tilsyn med bygget én-to ganger i måneden, må sikrede kunne lastes for å ikke ha sett til at sikkerhetsforskriften ble fulgt. Avkortningens størrelse på 15 % er særdeles moderat og i tråd med nemndspraksis.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Saken reiser spørsmål om selskapet kan avkorte erstatningen med 15 % på grunn av brudd på sikkerhetsforskrift og trekke egenandel i saken.

Nemnda ser først på spørsmålet om selskapet har anledning til å avkorte med 15 %.

Den aktuelle sikkerhetsforskriften fremgår av forsikringsbeviset og lyder som følger:

1.2 Sikkerhetsforskrifter for hus

(...)

Hovedstoppekran

Hovedstoppekran skal være stengt når bygningen er ubebodd sammenhengende i mer enn en måned.

Det er helt klart at hovedstoppekranen ikke var stengt. Det fremgår også at bygningen hadde vært ubebodd i flere måneder. Bygget må regnes som "ubebodd" selv om det er fraflyttet pga. oppussing. Forskriften er derfor objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første pkt. Nemnda legger også til grunn at det er årsakssammenheng mellom bruddet og skaden, jf. fal. § 4-8 annet pkt. Sikrede anfører at skaden var begrenset og like gjerne kunne skjedd om boligen var bebodd. Sikrede har bevisbyrden for manglende årsakssammenheng, og nemnda kan ikke se at en slik påstand er tilstrekkelig til å dokumentere at bruddet ikke ville blitt oppdaget langt raskere om den var bebodd. Blandebatteriet var midlertidig montert, og det har da tvert om formodningen mot seg at dette ville skjedd i en fast etablert konstruksjon.

Spørsmålet er da om sikrede var "mer enn bare lite å legge til last" for bruddet, jf. fal § 4-8 annet pkt. Risikoen for vannskade hvor hovedstoppekranen ikke er stengt i ubebodd bolig er stor og må regnes for alminnelig kjent. På den annen side var huset under oppussing med arbeidere ut og inn. Men etter det opplyste var oppussingsfirmaet sist på stedet høsten 2017 da det etablerte den midlertidige løsningen med vannrør. Skaden ble først oppdaget i april 2018. Under disse omstendighetene kan ikke nemnda se at det skulle være vanskelig eller upraktisk å stenge

hovedstoppekranen, som også var lett tilgjengelig. Sikrede tilsyn med bygget var begrenset til én–to ganger i måneden, og nemnda mener da han åpenbart burde ha sørget for å stenge kranen før det lange oppholdet. Nemnda mener derfor sikrede var mer enn lite å laste.

Etter fal. § 4-8 tredje punktum kan erstatningen i så fall avkortes under hensyn til "arten av den sikkerhetsforskrift som er overtrådt, skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers".

Sikkerhetsforskriften er viktig for å redusere risikoen for vannskader, og sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ. Avkortningspraksis i tidligere saker har ligget på mellom 15 og 50 %. Selskapet har avkortet med 15 %, og det må aksepteres.

Nemnda forstår det slik at selskapets reelle utbedringskostnader utgjør kr 31 751 iht. faktura, og at avkortningens størrelse vil utgjøre kr 4 762. Sikrede hevder at utbedringsbeløpet er på ca. kr 20 000. Nemnda forstår det slik at dette refererer til den opprinnelige kalkylen, men at det faktiske beløpet ble høyere. Avkortningen må da gjøres i det faktiske beløpet. På denne bakgrunn vil selskapet kunne kreve kr 4 762 i refusjon for skadeutbedringen.

Sikrede anfører at selskapet ikke har anledning til å trekke egenandel i saken. Egenandelen på kr 6 000 fremgår klart forsikringsbeviset, som også informerer om at egenandel fratrekkes ved beregning av erstatningen. Det er derfor klart at selskapet har anledning til å trekke denne.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).